

je izmenama i dopunama Krivičnog zakonika koje su stupile na snagu 1. januara 2013. Udruženja novinara tražila su izmenu ili brisanje ove odredbe, dok su predstavnici tužilaštva i Ministarstva pravde tvrdili da ona nije usmerena protiv novinara, već da joj je cilj zaštita pretpostavke nevinosti i ograničavanje izvršne vlasti da se meša u sudske postupke.

Međutim, kršenje pretpostavke nevinosti u praksi su veoma česta i ostaje pitanje na koji način se ona može zaštititi. Pokušaji da se ona zaštiti su opravdani jer je često krše javne ličnosti, političari, pa čak i predstavnici državnih organa, policije i tužilaštva, a ne samo novinari. Pošto se odustalo od pokušaja da se povrede pretpostavke nevinosti sankcionišu krivično, problem je vraćen na moralne i političke odgovornosti, što u društvu bez uspostavljene pravne kulture i svesti građana o značaju poštovanja ljudskih prava može da predstavlja problem.

5.5.2. Obaveštenje o optužbi, bez odlaganja i na jeziku koji optuženi razume.

Ustav garantuje svakome ko je okrivljen za krivično delo pravo da u najkraćem roku bude obavešten o prirodi i razlozima dela za koje se tereti, kao i dokazima prikupljenim protiv njega, detaljno i na jeziku koji razume (čl. 33). Ovo pravo garantovano je krivičnoprocesnim odredbama. Policija je takođe dužna da obavesti lice da se smatra osumnjičenim ako to oceni prilikom prikupljanja obaveštenja. Op-tužnica se „dostavlja okrivljenom koji je na slobodi bez odlaganja, a ako se nalazi u pritvoru, u roku od 24 sata po prijemu“ i mora da sadrži opis dela i okolnosti koje bliže određuju krivično delo, kao i predlog o dokazima koje treba izvesti na glavnom pretresu. Obaveštenje o optužbi garantovano je i u prekršajnom postupku (čl. 85, st. 2 i čl. 86 ZOP).

Ustav takođe svakome jemči pravo na besplatnog prevodioca u slučaju da ne razume jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu. Slepim, gluvim i nemim licima garantuje se pravo na besplatnog tumača (čl. 32, st. 2).

Stranke, svedoci i drugi učesnici u postupku imaju pravo da u postupku upotrebljavaju svoj jezik i u tu svrhu se obezbeđuje prevođenje. Sud ima obavezu da ova lica pouči o pravu na prevođenje, a oni se ovog prava mogu odreći ukoliko razumeju i govore jezik na kome se vodi postupak. Povreda ovog prava je apsolutno bitna povreda krivičnog postupka.

Tokom procesa skrininga pored generalnih preporuka identifikovane su i određene uže problematične tačke. Jedna od njih je usklađenost odredbi o prevođenju i tumačenju sa Direktivom 2010/64/EU o pravu na tumačenje i prevođenje.

Izveštaj je ukazao da zakonska odredba koja omogućava odricanje prava na interpretaciju u slučaju da lice izjavi da zna jezik postupka, nije u skladu sa Direktivom 2010/64/EU o pravu na tumačenje i prevođenje. Ova direktiva navodi da je neophodno postojanje procedura koje bi obezbedile da se utvrdi da li osumnjičeni ili optuženi govori i razume jezik krivičnog postupka i da li mu je potrebna pomoć tumača, bez obzira na činjenicu da bi se on odrekao tog prava.

Problem u vezi sa ovim pravom javio se u sudu u Prijepolju zbog potreba za prevodiocem na bosanski jezik. Osnovni sud u Prijepolju obratio se Ministarstvu pravde